

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20906 - Antropologia / 1
Titulació	Grau de Filosofia - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Bernardo Riutort Serra <i>(Responsable)</i> bernat.riutort@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Carme Isern Mas carme.isern@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Joaquín Miguel Valdivielso	09:00	10:00	Dijous	06/09/2018	20/12/2018	BB10
Navarro jvaldivielso@uib.es	12:00	13:00	Dijous	07/01/2019	31/07/2019	Ramon Llull despatx BB10

Contextualització

L'assignatura Antropologia s'orienta a familiaritzar a l'alumne de forma crítica amb els principals enfocaments i temes de l'antropologia, en la seva doble dimensió científica i filosòfica. Parteix de l'aparició de l'antropologia com a ciència amb la revolució darwiniana i el desenvolupament del paradigma evolucionista, en el moment inaugural de la filosofia contemporània, per a arribar fins als debats més actuals i amb més repercussions filosòfiques al voltant del problema de la naturalesa humana en les seves diferents dimensions.

Requisits

D'acord amb el pla d'estudis, no hi ha requisits previs per a aquesta assignatura.

Competències

Guia docent

Específiques

- * 2. Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia en relació amb les qüestions pràctiques i aplicades, particularment en els àmbits de l'ètica, la vida política, les arts i la tecnociència .
- * 4. Capacitat de relacionar les formulacions filosòfiques de diverses èpoques en el seu context històric .
- * 6. Habilitat en l'ús d'eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional .
- * 7. Habilitat per a l'anàlisi dels arguments i conceptes de les Ciències Socials i Ciències Naturals. .
- * 9. Respecte a la pluralitat d'enfocaments i tradicions en filosofia .

Genèriques

- * 13. Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica .
- * 17. Reconeixement de la diversitat i de la multiculturalitat i adquisició de la capacitat per valorar el pes de les diferents tradicions culturals en la societat contemporània .
- * 18. Reconeixement de la problemàtica lligada al gènere .
- * 19. Reconeixement de la problemàtica lligada al medi ambient .
- * 20. Assumpció de valors cívic-democràtics i compressió dels drets humans .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts es divideixen en tres blocs.

Primer, es presentaran els mecanismes bàsics, les hipòtesis i les lleis del paradigma evolucionista del neodarwinisme, per aplicar després aquests models al procés de l'evolució humana, i abordar la descripció de les principals evidències interpretatives de l'evolució del llinatge humà. L'objectiu últim és el de disposar d'una visió evolutiva dels trets més essencials de la naturalesa humana, particularment a l'àmbit moral, i els debats més actuals.

En el segon bloc, es presenten i discuteixen els conceptes d'acció i interacció humanes que són a la base de les relacions, pràctiques i processos socials, així com les idees d'intersubjectivitat, socialització, cultura, subjectivitat i personalitat, i la configuració de les dinàmiques, comunicatives, cooperatives i conflictives a les societats.

En el tercer bloc, ens preguntarem què és una persona i veurem diferents propostes que donen resposta a la pregunta. Concretarem en una de les propostes, que es centra en el tret d'intersubjectivitat. Això ens obligarà a veure com s'ha tractat la intersubjectivitat en diferents disciplines. Acabarem amb un cas concret que ens farà recuperar i aplicar les qüestions apreses.

Continguts temàtics

1. Hominització i humanització
 1. Filogènesi i ontogènesi: hominització
 2. Debats actuals en el paradigma evolucionista: antropologia biològica i discurs filosòfic arrel de la revolució darwiniana
2. Acció i interacció

Guia docent

1. Filosofia de l'acció i interacció humana
2. Subjectivitat i personalitat
3. Qualitat de persona
 1. El concepte de persona
 2. Intersubjectivitat

Metodologia docent

L'assignatura consistirà en tres tipus d'activitats:

- 1) L'assistència i participació durant les sessions teòriques, pràctiques i les activitats complementàries a la docència
- 2) La realització i lliurament de treballs escrits, en relació a les classes pràctiques; i d'una memòria de pràctiques per a les activitats complementàries a la docència
- 3) La realització d'una prova de resposta llarga

Volum de treball

L'estimació de treball es fa en base al càlcul aproximat del temps de treball no presencial per part de l'alumne (tant per a la lectura, d'elaboració de tasques obligatòries a lliurar, com del temps d'estudi), com del temps presencial, dividit entre el temps dedicat a les sessions previstes segons el calendari acadèmic (inclosos els seminaris), més el temps de realització de l'examen i tutories.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició en format magistral	Grup gran (G)	Exposició dels continguts i de les fonts bibliogràfiques. Lliçó magistral	32
Seminaris i tallers	Activitats complementàries a la docència	Grup mitjà (M)	Com a complement de les classes teòriques i pràctiques, els alumnes podran completar la seva formació amb l'assistència a cursos i seminaris. En aquesta assignatura pot ser que s'hi computin activitats culturals i formatives que s'organitzin a la UIB durant el curs acadèmic 2018-19 i que tinguin relació amb l'assignatura. En particular, computarà com activitat complementària a la docència el seminari impartit per la professora Ursula Wolf (29-30 d'octubre) al voltant de "Derechos y deberes en la moral universalista" i "El estatus moral de los animales".	4
Classes pràctiques	Anàlisi i discussió de textos	Grup gran (G)	Durant cada sessió pràctica es discutirà a través de tècniques participatives alguna de les lectures obligatòries i un o varis alumnes realitzaran la presentació oral dels treballs realitzats	21
Avaluació	Proves de resposta llarga	Grup gran (G)	Realització d'examen escrit	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Guia docent

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració i lliurament de treballs	Realització de treballs escrits (guies de lectura) sobre una selecció de lectures	40
Estudi i treball autònom individual o en grup	Lectura i estudi per a l'examen	Aprentatge dels continguts	50

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació consistirà en tres tipus d'activitats:

- 1) La participació durant les sessions (30%), especialment les pràctiques i el seminari corresponent a l'activitat complementària a la docència, inclosa la realització de la memòria de pràctiques corresponent. Aquestes activitats no són recuperables.
- 2) La realització i lliurament de treballs escrits (30%). Aquestes activitats són recuperables en el període d'avaluació extraordinària.
- 3) La realització d'una prova de resposta llarga (40%). Aquesta activitat és recuperable en el període d'avaluació extraordinària.

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua.

L'assignatura consta de dos itineraris: l'itinerari A on és obligatòria la presencialitat i l'itinerari B adreçat a aquells alumnes que per motius laborals o altres motius justificats no poden assistir regularment a les classes presencials. Mitjançant un contracte pedagògic, el professor responsable de l'assignatura i l'alumne acordaran l'itinerari avaluatiu en cas que un alumne es vulgui acollir a l'itinerari B. El contracte pedagògic s'haurà de signar en el termini de dues setmanes des de l'inici del semestre. La signatura del contracte pedagògic per part de l'alumne implica un compromís de realitzar totes les activitats incloses en l'itinerari.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Exposició en format magistral

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Exposició dels continguts i de les fonts bibliogràfiques. Lliçó magistral
Criteris d'avaluació	Assistència i participació durant les sessions, demostrant capacitat suficient de contrastar lles temàtiques amb els seus marcs filosòfics de referència, i la disposició al diàleg i l'argumentació.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Activitats complementàries a la docència

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Com a complement de les classes teòriques i pràctiques, els alumnes podran completar la seva formació amb l'assistència a cursos i seminaris. En aquesta assignatura pot ser que s'hi computin activitats culturals i formatives que s'organitzin a la UIB durant el curs acadèmic 2018-19 i que tinguin relació amb l'assignatura. En particular, computarà com activitat complementària a la docència el seminari impartit per la professora Ursula Wolf (29-30 d'octubre) al voltant de "Derechos y deberes en la moral universalista" i "El estatus moral de los animales".
Criteris d'avaluació	Assistència i participació durant els seminaris, i realització d'una memòria de pràctiques, demostrant capacitat de comprensió, síntesi, anàlisi i crítica dels continguts.

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Anàlisi i discussió de textos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Durant cada sessió pràctica es discutirà a través de tècniques participatives alguna de les lectures obligatòries i un o varis alumnes realitzaran la presentació oral dels treballs realitzats
Criteris d'avaluació	Es valorarà la disposició a la deliberació i l'argumentació oberta, la capacitat per a identificar i reconèixer els problemes filosòfics, la capacitat de síntesi i judici crític, i la competència en expressió escrita i oral.

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 60% per a l'itinerari B

Proves de resposta llarga

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Realització d'examen escrit
Criteris d'avaluació	Capacitat de contrastar les temàtiques amb els seus marcs filosòfics de referència; demostrant capacitat d'expressió

Guia docent

escrita i de comprensió, síntesi, anàlisi i crítica dels continguts.

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Al llarg del curs es detallaran les fonts bibliogràfiques a utilitzar a cada tema, i s'informarà sobre quins capítols de la bibliografia bàsica s'ha de treballar a cada tema.

Bibliografia bàsica

- Ayala, Fco. & Cela, Camilo: *Senderos de la evolución humana*. Madrid: Alianza, 2005.
- Berger Peter & Luckmann, Thomas: *La construcción social de la realidad*. Buenos Aires: Amorrortu, 1983.
- Buskes, Chris: *La herencia de Darwin. La evolución en nuestra visión del mundo*. Barcelona: Herder: 2009
- Cela, Camilo & Ayala, Fco: *Evolución humana, el camino hacia nuestra especie*. Madrid: Alianza, 2013.
- Darwin, Charles [1871], *El origen del hombre*. Barcelona: Crítica, 2009.
- Dennett, Daniel C.: *La peligrosa idea de Darwin*. Barcelona: Galaxia Gutenberg, 1999.
- Elster, Jon: *El cemento de la Sociedad. Las paradojas del orden social*. Madrid: Gedisa, 2006.
- Habermas, Jürgen: *El futuro de la naturaleza humana. ¿Hacia una eugenesia liberal?* Barcelona: Paidós, 2002.
- Pinker, Steven: *La tabla rasa. La negación moderna de la naturaleza humana*. Barcelona: Paidós, 2003.
- Searle, John R.: *La construcción de la realidad social*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Trigg, Roger: *Concepciones de la naturaleza humana. Una introducción histórica*, Madrid: Alianza, 2001.

Bibliografia complementària

Al llarg del curs s'anirà concretant la bibliografia complementària i altres recursos, que estaran disponibles a l'Aula Digital

Altres recursos

S'especificaran a l'Aula Digital